

ÉLELMISZERIPARI KÖRKÉP 2017

2017. 04. 10.

NEMZETI
AGRÁRGAZDASÁGI
KAMARA

Sertés ágazati helyzetkép

(Kitekintéssel a szarvasmarha és a juh ágazatra)

Dúl Udó Endre

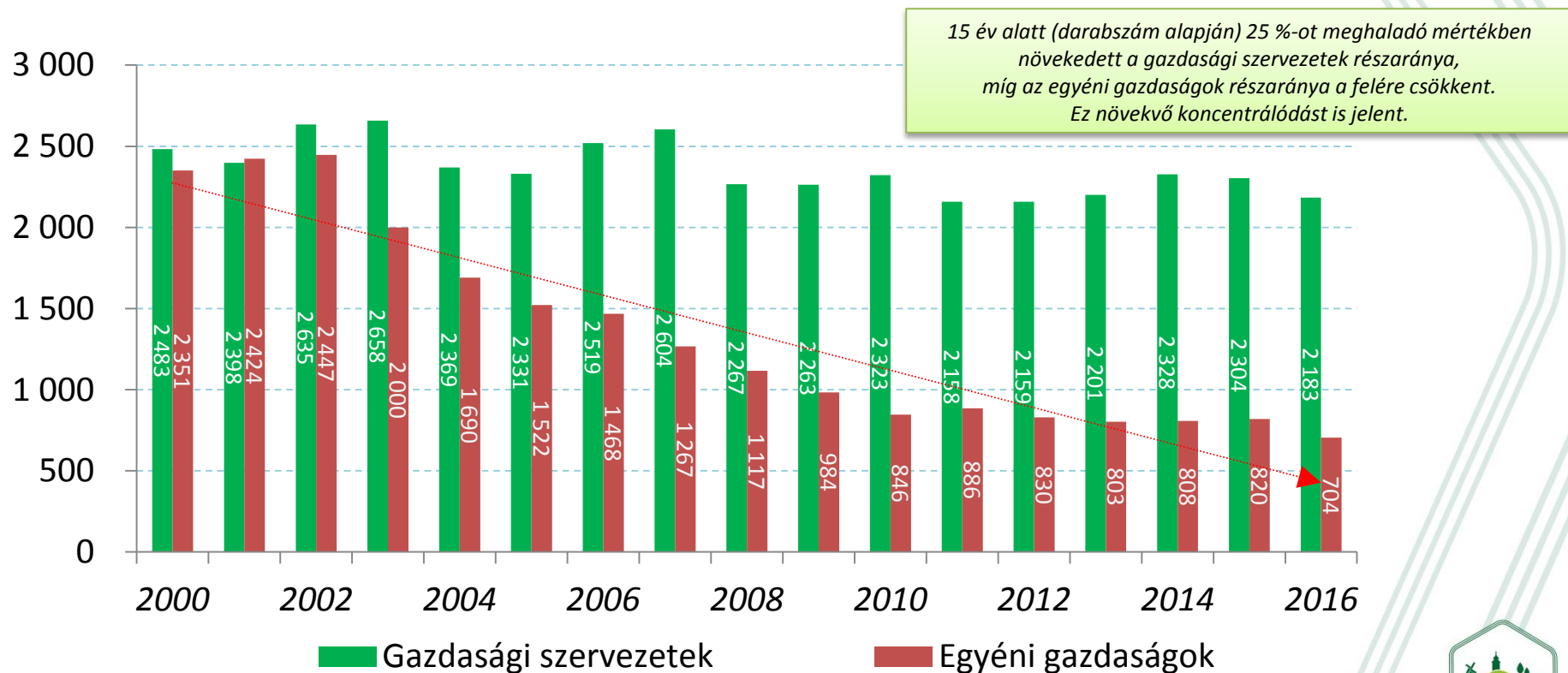
állattenyésztési szakértő

Sertésállomány

- A sertések száma 2016. december 1-én a KSH adatai szerint 2,9 millió volt,
a 2015. decemberinél 237 ezerrel (7,6%-kal),
a 2016. júniusi állománynál 138 ezerrel (4,6%-kal) alacsonyabb.
- Az anyakocák száma (177 ezer) egy év alatt 20 ezerrel **(10%-kal!)** csökkent.

Év	Gazdasági szervezetek		Egyéni gazdaságok	
	ezer db	%	ezer db	%
2000	2 483	51,37	2 351	48,63
2001	2 398	49,73	2 424	50,27
2002	2 635	51,85	2 447	48,15
2003	2 658	57,06	2 000	42,94
2004	2 369	58,36	1 690	41,64
2005	2 331	60,50	1 522	39,50
2006	2 519	63,18	1 468	36,82
2007	2 604	67,27	1 267	32,73
2008	2 267	66,99	1 117	33,01
2009	2 263	69,70	984	30,30
2010	2 323	78,31	846	21,69
2011	2 158	70,89	886	29,11
2012	2 159	72,23	830	27,77
2013	2 201	73,27	803	26,73
2014	2 328	74,23	808	25,77
2015	2 304	73,75	820	26,25
2016	2 183	75,61	704	24,39

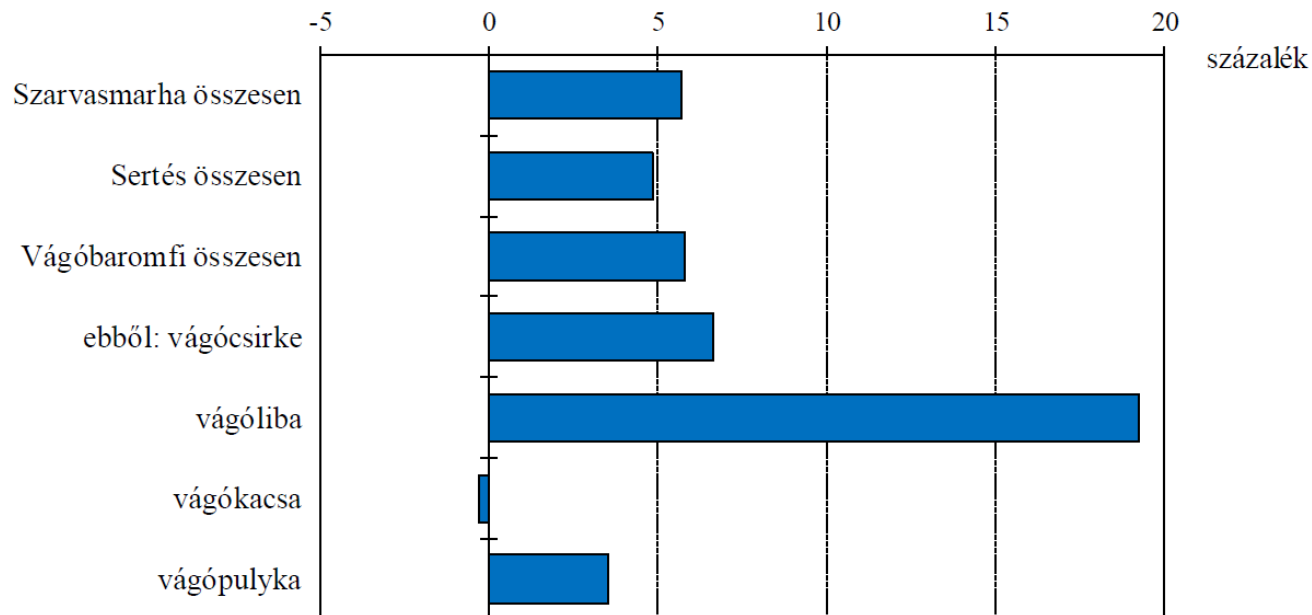
Sertésállomány gazdálkodási formák szerint 2000-2016 (ezer db)

Sertésvágás

- A vágott sertések száma igen stabil képet és növekedést mutat, hiszen a 2015-ben levágott 4,38 millió darabot követően 2016-ban 4,63 millió sertést vágta a hazai vágóhidak.
- A vágásszám az elmúlt négy évben folyamatosan növekszik: 2014 óta 15%-kal, 2013 óta (ÁFA-csökkentés) közel 25 %-kal nőtt

1. ábra: A vágóhídi állatvágások változása 2016-ban az előző évhez képest (darab, százalék)

Magyarország élősertés és sertéshús külkereskedelmének mennyisége 2015-2016

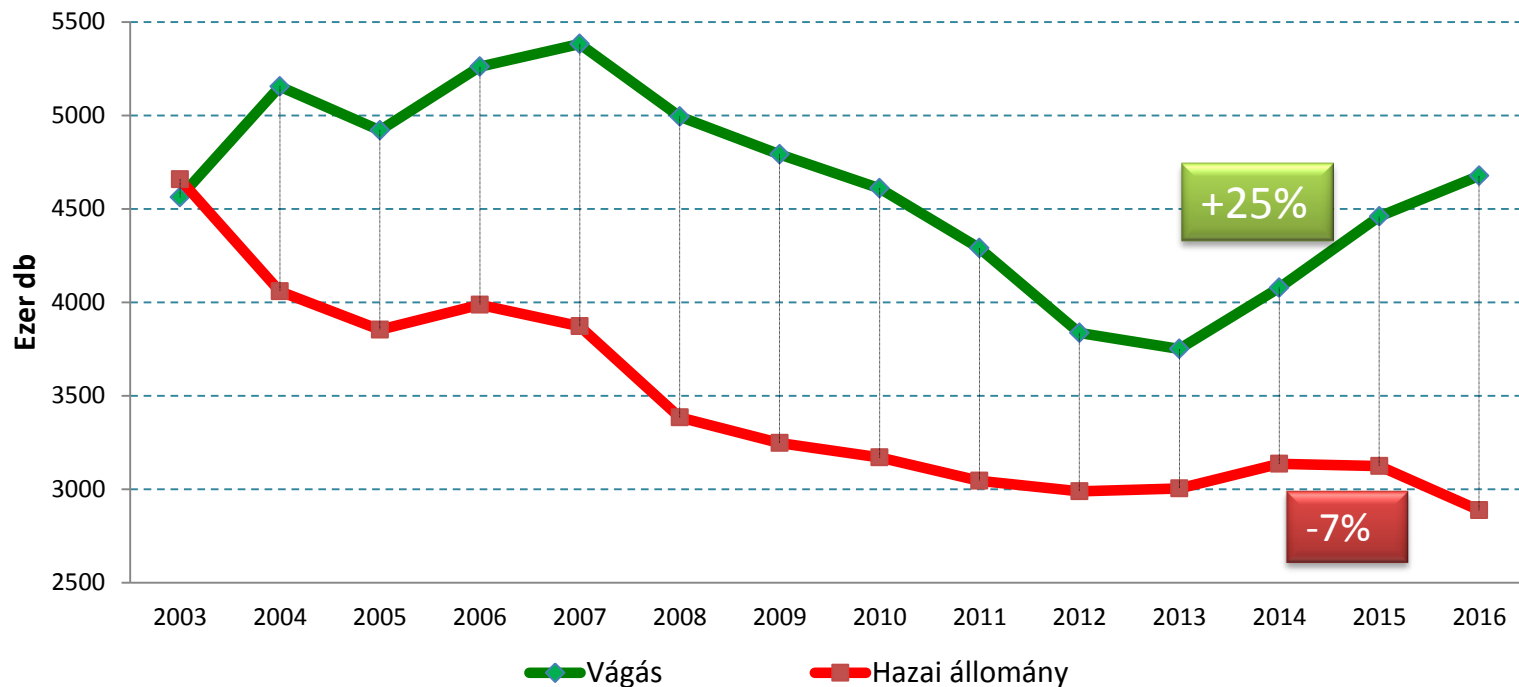
	2015.		2016.		változás [%]	
	január-december		január-december		import	export
	import	export	import	export	import	export
→ Élő sertés	58 630	33 477	56 724	32 461	96,75	96,96
Sertéshús	124 167	143 923	143 921	138 176	115,91	96,01

Hazai sertésállomány és sertésvágás

	Vágás	Állomány	Koca
	ezer db		
2003	4561	4658	320
2004	5155	4059	296
2005	4920	3853	277
2006	5260	3987	290
2007	5382	3871	259
2008	4994	3383	230
2009	4 792	3247	226
2010	4 610	3169	219
2011	4 290	3044	211
2012	3 836	2989	200
2013	3 750	3004	190
2014	4 078	3136	200
2015	4 459	3124	197
2016	4 676	2887	177

Hazai sertésállomány és sertésvágás

Árviszonyok

- 2016 év elején az ÁFA-csökkentésével a fogyasztói árak is csökkentek (17%), ugyanakkor tavasszal meredeken emelkedett az élősertés ára (kb. 30%-kal), 2017-ben stabil, illetve emelkedő árak
- A sertés hús fogyasztói ára 2016-ban éves szinten csak 5% körüli mértékben emelkedett
- Bérköltségek növekedése
- 2017-ben további emelés?

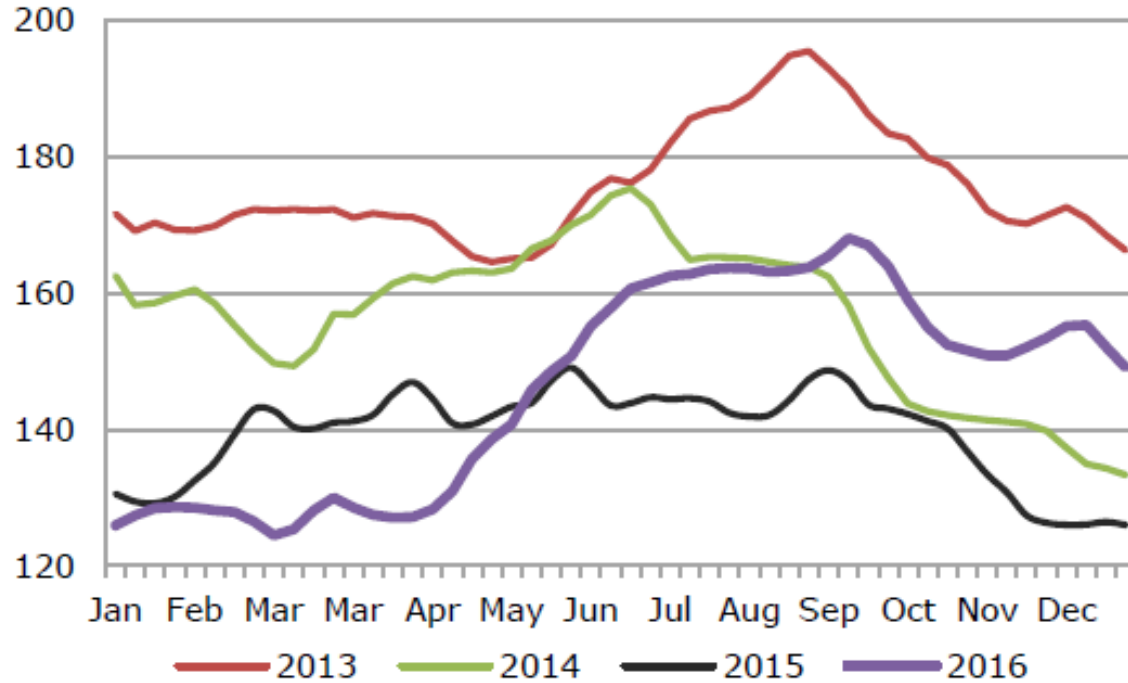
Sertéspiaci helyzet az EU–ban:

élénk vágósertés kereslet

- **Jelenleg a vágósertés általános hiányának következtében Németországban érzékelhetően emelkednek az árak, míg a többi EU tagállamban az árak stabilak vagy mérsékeltebb emelkedést regisztráltak.**
-
- Csaknem valamennyi jelentős európai sertéstermelő országban hasonlóan szűk a vágósertés felkínálás. Ezekben az országokban a németekhez hasonlóan emelkedtek az árak. Erre kényszerültek a **dánok** is, akik az év eleje óta teljesen figyelmen kívül hagyták az EU tagállamok árfluktuációit, és a 11. hétre 2,7 eurocent összegű áremelést jelentettek be. Francia piaci szereplők véleménye, hogy az év elejihez hasonló árnövekedés kedvezőtlenül hatna az európai húspiacra.
- **Lengyelország:** 2016-ra 3,2%-al csökkent a lengyel bruttó hazai termelés, ez 15,58 millió sertést jelentett. Várakozások szerint a csökkenés idén megáll, a 2,7% emelkedés A serteshús fogyasztása fokozatosan csökken, de még mindig 40 kg/fő. Az ASP nagy kereskedelmi gondot jelent számukra, igaz, nem az orosz tiltás a legnagyobb baj, hiszen az mindenkire érvényes.
- **Észtország:** az állomány folyamatosan fogy, a tavalyi 10% csökkenés alapvetően az afrikai sertéspestis következménye.
- **Litvánia:** 2017-re a termelést az elmúlt évihez hasonló szinten várják, ez egymillió darabot jelent. A társadalmi környezet nem igazán kedvező az állattartásnak, habár a fogyasztás igen magas, 44 kg/fő. Az afrikai sertéspestis tovább tart, jelzések szerint a vadállomány viszi tovább.

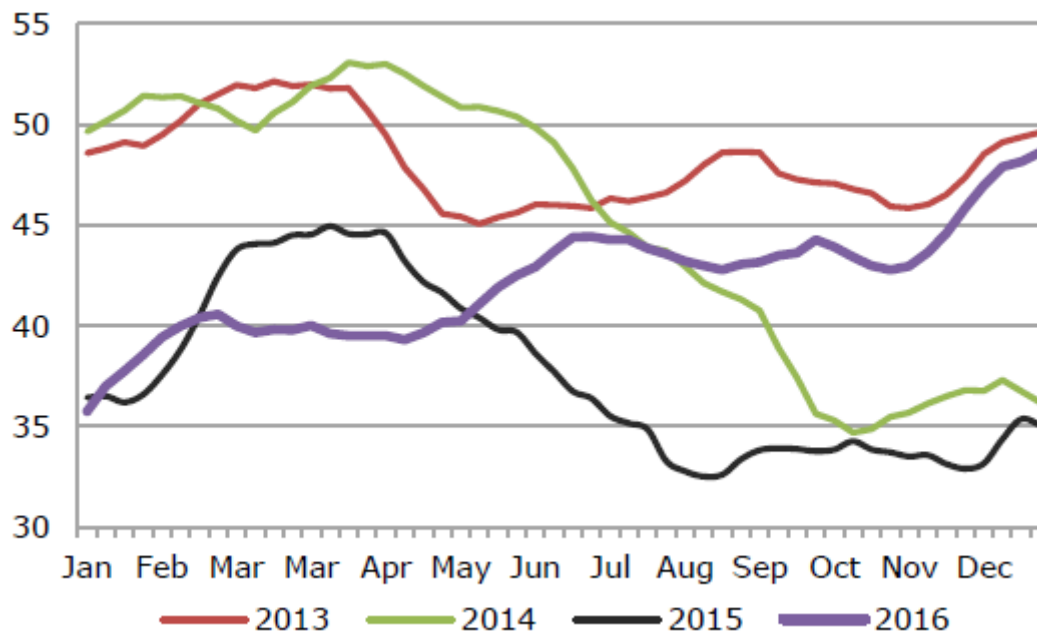
EU sertésárak alakulása 2013-2016

E kategória EUR/100 kg

EU malacárak alakulása 2013-2016

EUR/db

EU export

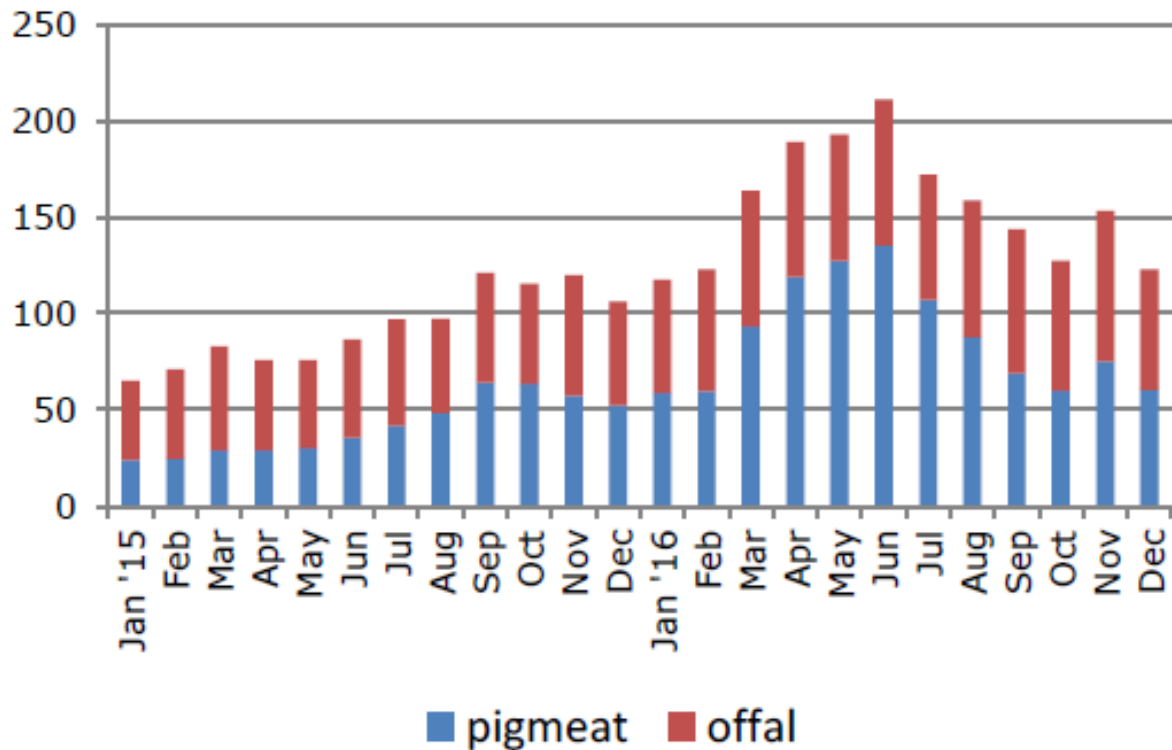
- **Az EU sertéshús exportja 2016-ban jelentősen, 23%-kal nőtt egy év alatt.**
- Fő export célországok: **Kína, Japán, Hong-kong, a Fülöp Szigetek és Dél Korea.**
- **Vietnam** esetében 40%-os növekedés volt megfigyelhető ebben az időszakban.
- Az exportban a fagyasztott hús aránya jelentős.

A legnagyobb befogadó továbbra is Kína, esetében Németország a legnagyobb szállító 600 ezer tonnával, (utána a sorrend: Spanyolország 351 ezer tonna, Dánia 305 ezer tonna, Hollandia 223 ezer tonna, Franciaország 142 ezer tonna.) Őket követi Japán, Hong-Kong, Dél-Korea, Fülöp-szigetek, USA és Ausztrália.

A tavalyi év mind mennyiség mind pedig árbevétel esetében rekord volt (4,14 millió tonna), jelentősen magasabb, mint 2015-ben (3,36 millió tonna). Ez 23%-os növekedést jelent, értéke pedig meghaladja a 7,8 milliárd eurót.

Fontos piaci információ, hogy Dél-Korea védzáradékot léptetett életbe, amely a gyakorlatban magasabb vámot, 10,2%-22,5% eredményez az import hústermékekre.

EU export alakulása Kínába (1000 tonna)

EU import

- **Az EU sertéshús importja** továbbra is nagyon limitált, a 2015-ös 33 ezer tonna importmennyiség 2016-ban csökkent 32,75 ezer tonnára (-0,9%), értéke 57,8 millió euró.
- Az import tekintetében Svájc és Chile a meghatározó országok, Svájc 22 ezer tonnával, 68%-át teszi ki az összes behozatalnak.

Brazil húsbotrány

- Március közepén több embert vettek őrizetbe Brazíliában, miután a dél-amerikai ország hatóságai lelepleztek egy több mint 10 évre visszanyúló húsipari csalássorozatot.
- A korrupciós ügyek mellett fény derült arra is, hogy egyes brazil húsipari vállalatok súlyosan megszegték az állategészségügyi és élelmiszerbiztonsági szabályokat, például vegyi anyagokkal kezeltek lejárt szavatosságú húsokat, amelyeket később értékesítettek.
- A botrány miatt az Európai Unió (EU) részleges importtilalmat léptetett életbe négy brazil vállalat 21 feldolgozójával szemben, Magyarországon pedig a dél-amerikai országból származó hústermékek fokozott ellenőrzését rendelte el a Földművelésügyi Minisztérium.
- Az EU, illetve a Brazíliát is magába foglaló Dél-amerikai Közös Piac (Mercosur) országai között jelenleg is zajlanak a szabadkereskedelmi egyezményt előkészítő tárgyalások.
- A Mercosur-országokból az EU-ba szállított termékek fele a szabadkereskedelmi egyezmény nélkül önmagában is mezőgazdasági termék, ezek mennyisége és aránya az egyezmény hatására tovább bővíülhet.

Afrikai sertéspestis

- Február elején tette közzé az Állategészségügyi Világszervezet (OIE) az afrikai sertéspestis járvány kitöréséről szóló statisztikát, amely a vírus okozta betegség továbbterjedését mutatja Kelet-Európában.
- **Ukrajnában**, 2015-höz viszonyítva, az afrikai sertéspestis (ASP) kitörések száma a mezőgazdasági nagyüzemekben és a háztáji állattartásban megkétszereződött. 2016-ban már 82 esetről érkezett bejelentés.
- Ez a trend figyelhető meg **Oroszországban** is. Tavaly 216 esetet jelentettek be, ami az előző évi, azaz a 2015. évi esetek számának a négyszerese. Ezen kívül tavaly 76 vaddisznó esetet is regisztráltak.
- **Észtországban** és **Lettországban** tavaly nem fordult elő egyetlen ASP eset sem a kereskedelmi termelést folytató gazdaságokban. Ezzel szemben néhány száz fertőzött vaddisznó esetet jegyeztek fel.
- **Litvániában** a mezőgazdasági üzemekből 19 ASP esetet jelentettek, 285 vaddisznó esetről érkezett információ.
- **Lengyelországban** hasonló tendencia mutatkozik.

PRRS mentesítés

- A mentesítés folyamata 2014-ben regionális alapon, ún. pilot-megyékben kezdődött, majd fokozatosan újabb és újabb területeket vontak be.
- Az elmúlt két év eredményeként Magyarország kilenc megyéje (Vas, Zala, Nógrád, Heves és Borsod-Abaúj-Zemplén, Baranya, Fejér, Pest, Tolna) már mentes a betegségtől, így az ország közel 50%-a mentes.
- A jelenleg még nem mentes státuszú megyékben „csak” a nagylétszámú állományok mentesítését kell befejezni.
- **2017-ben a két utolsó megyében (Jász-Nagykun-Szolnok és Bács-Kiskun) is elindul a sertésállományok PRRS-mentesítése.**
- **Magyarország várhatóan 2020-ra válik mentessé.**

Ha Húsvét, akkor sonka...

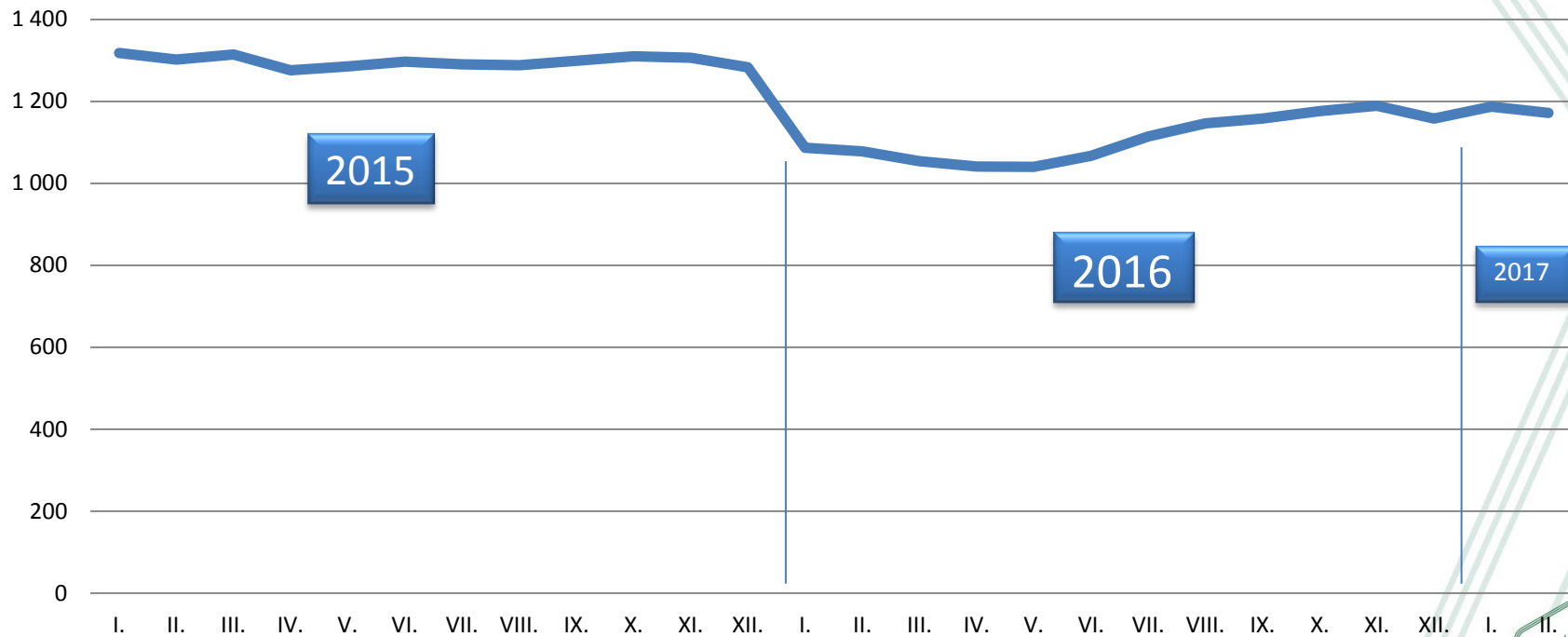
- A sonka(félék) kiskereskedelmi forgalma 2016 március-áprilisban meghaladta a 7 milliárd forintot (és a 4000 tonnát).
- Ez 2015 azonos időszakhoz képest értékben +2%, mennyiségben +3% változás

(Nielsen)

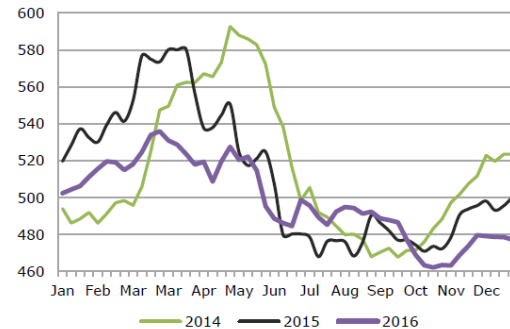
Sertéscomb árának alakulása

2015-2017 havi átlag Ft/kg

...és bárány!

- Fő piac: Olaszország (erős piacfüggőség)
- Legkeresettebb a 13-16 kg közötti (tejes) és a 20-24 kg közötti (választott)
- Évek óta stabil árak, növekedő költségek!

Szarvasmarha, borjú és juhállomány

- Magyarországon a **szarvasmarhák** száma 2016. december 1-jén **838 ezer** volt, egy év alatt **17 ezerrel** (2016 júniusa óta 6 ezerrel) **nőtt**, elsősorban a húshasznú szarvasmarhatartás bővülése folytán. Az elmúlt öt évben a növekedés meghaladta a 141 ezret (a 20%-ot).
- A tehénállomány (379 ezer) egy év alatt 12 ezerrel, öt év alatt 51 ezerrel (15%-kal) bővült.
- A tej- és kettőshasznú tehenek száma az elmúlt egy év során a gazdasági szervezeteknél 7 ezerrel, az egyéni gazdaságoknál 2 ezerrel csökkent, a húshasznú tehénállomány az előbbi gazdálkodási forma esetében 2 ezerrel (4,4%-kal), az utóbbinál 18 ezerrel (27%-kal) nőtt.
- **A húshasznú tehenek száma az elmúlt öt évben összességében 60 ezerrel (78%) emelkedett.**
- *Az EU-28 súlyban kifejezett marhahústermelése 2016-ban 2,7%-kal volt magasabb 2015-höz képest. Az egyedek számát tekintve 3,2%-kal nőtt a kibocsátás.*
- **A juhállomány** 1,2 millió volt, 32 ezerrel kevesebb, míg az anyajuhok száma 805 ezer, 43 ezerrel kevesebb az egy évvel korábbinál.

- *Források: AKI, KSH, VHT, EUROSTAT, EU Bizottság, Nielsen*
- *MNB EUR deviza árfolyama 2017 márciusban 310 HUF körül mozog.*

Köszönöm a
figyelmet!

- **Sertés és koca állatjóléti**
- **Anyajuh tartás támogatás** (EU finanszírozású)
- **Anyajuh tartás támogatás** (átmeneti nemzeti támogatás)
- **Tejhasznú tehéntartás támogatás** (EU finanszírozású)
- **Hízott bika tartás támogatás** (EU finanszírozású)
- **Anyatehéntartás támogatás** (EU finanszírozású)
- **Anyatehéntartás támogatás** (átmeneti nemzeti támogatás)
- **Őshonos génmegőrzés támogatás, in-situ** (VP)
- **Tejágazat szerkezetátalakítását kísérő állatjóléti támogatás** (VP)
- **Kivételes alkalmazkodási támogatás tejtermelők** *Új jogcím!*
(piactámogatási, április 30-i létszám, Beadás 2017.05.31-06.12.)

- Feldolgozóknak:
- VP (Mezőgazdasági termékek értéknövelése...)
- GINOP